

«ТӨРТ ТОҚСАН – ТӨРТ ӨНЕР» ҰЛТТЫҚ МӘДЕНИ-АҒАТУШЫЛЫҚ ЖОБАНЫҢ ТҮЖЫРЫМАДАМАСЫ

Қазақстан – этноәлемнің және үлкен әлемнің жаңа бір бөлігі. Екінші дүниежүзілік соғыс артыннан, еркіндік пен тәуелсіздік жолындағы ұлттық өрлеуіміздің арқасында, біздің еліміздің мәдениеті мен рухани өмірінің қарқынды дамуына жеттік. Бүгінгі таңда біздің еліміздің мәдениеті мен рухани өмірінің қарқынды дамуына жеттік. Бүгінгі таңда біздің еліміздің мәдениеті мен рухани өмірінің қарқынды дамуына жеттік.

Ұлттық құндылықтар – еліміздің өркениеті мен мәдениетінің басты белгілері. Ұлттық құндылықтар – еліміздің өркениеті мен мәдениетінің басты белгілері. Ұлттық құндылықтар – еліміздің өркениеті мен мәдениетінің басты белгілері.

Ұлттық құндылықтар патриоттық сезімдерден, өз халқының өмірі мен мәдениетіне, салт-дәстүріне деген мақсатпен сезімінен, өз ұлтының өмірі мен мәдениетіне деген мақсатпен сезімінен, өз ұлтының өмірі мен мәдениетіне деген мақсатпен сезімінен.

Ұлттық құндылықтар – бұл халықтың ұлттық дәстүрлері мен салт-дәстүрлері, мәдениеті мен өмірі, олардың тарихи өрлеуі мен мәдениетінің рухани мұрасы мен мәдениетінің рухани мұрасы.

Дәстүрлі мәдениет құндылықтары – бір ұлтың салт-дәстүрлері мен салт-дәстүрлері, мәдениеті мен өмірі, олардың тарихи өрлеуі мен мәдениетінің рухани мұрасы мен мәдениетінің рухани мұрасы.

Ұлттық мерекелер, халықтың салт-дәстүрлері мен салт-дәстүрлері, мәдениеті мен өмірі, олардың тарихи өрлеуі мен мәдениетінің рухани мұрасы мен мәдениетінің рухани мұрасы.

Мерекелер қарсаңында еліміздің барлық бұлақтарында, білім беру ұйымдарында «Төрт тоқсан – төрт өнер» ұлттық мәдени – ағарту жобасы (бұдан әрі – жоба) шеңберінде жиналыс мерекелер, конкурстар, көрмелер, жарыстар, олимпиадалар, фестивалдар өткізіледі.

Мерекелер қарсаңында еліміздің түкпір-түкпірінде, білім беру ұйымдарында «ТӨРТ ТОҚСАН – ТӨРТ ӨНЕР» Ұлттық мәдени-ағартушылық жобасы (бұдан әрі – Жоба) шеңберінде жиналыс мерекелер, конкурстар, көрмелер, жарыстар, олимпиадалар, фестивалдар өткізіледі.

Жобаның іс-шаралары:

тренингтік сайыстары «Ақылдар айтысы» -

«ТӨРТ ТОҚСАН» АҚЫНДАРАЙТЫСЫ»

«Алтын сөз» олимпиадасы – «ТӨРТ ТОҚСАН» АЛТЫН САҚАУ

«Ұлттық өнер» нормесі – «ТӨРТ ТОҚСАН» ҰЛТТЫҚ ӨНЕР»

«Түсіні оқисы» фестивалы – «ТӨРТ ТОҚСАН» ТҮСІНІ ОҚИСЫ

Жобаның мақсаты: қазақстандық патриотизмді қалыптастыру, ұлттық бірлестік, әхуиеттік құрылымдық, білім алушыларды өз халқының мәдени дәстүрлеріне, қолданылатын мәдениетке баулау.

Жобаның міндеттері:

1) өз Отанына деген мақсатпен сезімді, ұлттық халқының тарихын, мәдениеті мен дәстүрлерін құрметтеуге тәрбиелеу;

2) ұлттық халқының тарихын-мәдени мұрасын, оны қалай өрі байытуын қыстау және дамыту;

**«ТОРТ ТОҚСАН – ТОРТ ОҢЕР»
ҰЛТТЫҚ МӘДЕНИ-АҒАРУШЫЛЫҚ ЖОБАНЫҢ
II-ШАРАЛАР КОНЦЕПЦИЯСЫ
БІРІНШІ ТОҚСАН**

РЕСПУБЛИКА КҮНІ МЕРЕКЕСІНЕ АРНАЛҒАН

«АҚЫНДАР АЙТЫСЫ»

«ТОҚСАН АҚЫНДАРАЙТЫСЫ»

«Республика күні басты ұлттық мерекесі ретінде жол картаның маңыздылығын мерекесі айқындайды»

Қасым-Жомарт Тоқаев

Республика күні – халқымыздың рухани көтеруге және еліміз мемлекеттілігіміз нығайтуға арналған ұлттық мерекесі

Республика күніне орай дәстүрлі түрде Қазақстанның барлық өңірлерінде концерттер, шығармашылық байқаулар, спорттық жарыстар, шығармашылық жолдамалар және қабырмалық айттықтар өткізіледі.

Республика күніне арналған II-шақпақтың бірі – оқушылар мен студент жастардың «Ақындар айтысы» республикалық сайысына қатысуға.

Қазақ халқы тасымалдар бойынша анықталған, тасымалдармен және жетілдірілген сайыс бітірілген танылған болды.

Қазіргі жаһандық әлемде қазақ халқы айтыстың қайталанбас берілісін сыйлап қалды. Халық әлі күнге дейін: «Егер сіз бағырдың ерлігің дәріптегіңіз келсе, ақытың осы беріліс» – деген халық сөзі әлі күнге дейін жамал. Себебі айтыс халық өз өнерін шығаруда.

2008 жылы импровизаторлардың өнері ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұралар тізіміне енгізілді.

Айтыс – қазақ халқының бұл ұлттық мұрасының бірі, импровизатор-ақындардың сайысы.

Айтыс – қазақ әдебиеті мен фольклорының поэтикалық жолы, халық ауыз әдебиетінің тымалы түрі.

Айтыс – халық мерекелерінде және жарыстарда импровизатор-ақындардың топ арасында суырып салып айтылатын поэтикалық сайыс, ақындардың сүйеместігімен орындалады.

Айтыс – қазақ халқының жүрегі мен жаны. Айтыстың көмегімен ақындар халық халық толғандырған ойларын, тілестері мен ақылдарын жеткізеді.

Айтыс өнері – заманауи рөл-баттардың еске түсіретін ақындар сайысы.

Айтыстың негізгі элементі – екі ақын арасындағы импровизация және өз ойларын ерекше жеткізу әдісінің көрсетілуі сайыс.

Республика күні мерекелесу жолдарында республиканың әрбір елді мекенінің бірлесіп өткізілген, барлық мекендерінде, мекенден тыс ұйымдары мен қолдаушыларында «Ақындар айтысы» импровизатор-ақындардың сайыстары өткізілген болды.

«Ақындар айтысы» мақсаты: ұлттық рух мен патриоттыққа, өз халқымыз және оның дәстүрлеріне құрмет сезімін тәрбиелеу, эмоционалды жағдайда ақылдықты анықтау, айтысты қазақ халқының ұлттық құндылығы, негізгі өнерлі баға жетпес мұрасы ретінде дәріптеу арқылы ақылды шығармашылық жастарды анықтау.

ЕКІНШІ ТОҚСАН
«АЛТЫН САҚА» ОЛИМПИАДАСЫ
«ТОҚСАН-АЛТЫН САҚА»

«Асық ойыны» – үлкен мәдениеттік тәрбие. Біздің ұлттымыздың дәстүрлері мен мәдениетінің бастауы»

Б. Мамашұлы

Қазақстанның соңғы жасында ұлттық ойындарға, оның ішінде асық ойындарына деген қызығушылық қайта жаңаланып, балалар мен жастар асық ойынуға және оның қырығашығына көксеруге көбірек ниет білдіруде.

Асық ойыну – бұл жай ғана ойын емес, адамға кең мүмкіндіктерді дамылатын, оқушылардың логикалық ойлауына өн жер ететін спорт.

Ұлттық ойындарымыз өзіміз балалар мен жастарды тәрбиелеудің маңызды құралымыз болып табылады.

Ұлттық ойындар – бұл көптеген адамдардың тәжірибесі және өмірімен бекітілген тарихи мұра. Бұл ойын мен бұйымды байланыстыратын жиынтық жанды.

Ұлттық ойындар – бұл тәрбиелі құбылыс, адамға тән тәуелсіз қасиет түрі.

Ұлттық ойындар – бұл өзін-өзі таныту, демалу, ойын-сауық, спорт арқылы дене шынықтыру және әлеуметтік тәрбие беру құралы.

Ұлттық ойындар – бұл мәдениетімізді жетер деңгейі, балаларды таныту, дене және рухани күштерін дамыту қажеттіліктерін қанағаттандыратын мәдени элемент, сонымен қатар білім беру құралы ретінде қызмет етеді.

Қазақтың ұлттық ойындары балалардың ақыл-ойын дамыту міндеттерін жүзеге асыруға маңыз ететін эмоцияландырып-сұмықтыру, танымдық және тәрбиелік міндеттердің негізін қалайтын ұлттық және ойын фольклорының үлгісі, халық анықталып болмайтын ретінде анықталып.

Ұлттық ойындар мол жетіміз және мәнерлі. Кейбір ойын ойындары мәдениеттерге енгізілген.

Қазақтың ұлттық ойындары табиғатпен және оның заңдарымен тығыз байланысты. Асық ойыну баланың жүйке жүйесін мықты, мінезді беріп, мамалардан аяқ болуға маңыз етеді.

Қазақтың дәстүрлі асық ойыны ЮНЕСКО-ның мәдениеттік емес мәдени мұра тізіміне енгізілген.

Дүниежүзінің балалар күнін мерекелеу қарсаңында республикамыздың әрбір елді мекенінде барлық мектептерінде, мектептен тыс ұйымдары мен коллективтерінде «Алтын сақа» олимпиадасы өткізіледі.

«Алтын сақа» олимпиадасының мақсаты – қазақ халқының тарихы-мәдени мұрасын құрметтеуді қалыптастыру, бағалауға, үйреніске тәрбиелеу, енгізілетін, қырығашықты және дәлдікті дамыту.

«Алтын сақа» олимпиадасының міндеттері – қазақтың мәдени мұрасын сақтау, ұлттық ойындарды насихаттау, қазақ ұлттық ойындарын білуге қызығушылықты арттыру, сауықпен өмір салтын қалыптастыру, балаларды асық ойынымен баулу.

«Алтын сақа» олимпиадасын өткізудің ұйыстырушылары: Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрінің.

«Алтын сақа» олимпиадасын ұйымдастырушылар: әрбір елді мекеніміздің әрбір балық беру ұйымдары.

«Алтын сақа» олимпиадасын қатысушылар: олимпиаданың барлық елді мекендеріндегі жалпы орта жасында, тәрбиелілік және кәсіптік білім беру ұйымдарының білім алушылары, педагогтер мен

ата-аналар

Директемелері: жаястар, қатысушылардың ұлттық киімдері.

Асық ойындарының ұсынылатын түрлері:

Бес табан, бес асық, үш табан, алты табан, ойна, бүтін ату, көп және, жарым ату, сығармай, тұртып, тиыптырмай ату, бесік, көрсетіп немесе шеңбер жасап ату, хан ойыны, асық ату, қару, ашы, жұбырту, үш ату, ала жеп, ат жарыстыру, көпкір қоястыру, мұз ойыны, нәрмекі, жапықса, сәуір, хан ойыны, аламан хан, аламан ойыны (асық жасау), бүк-шік, төрт түкейт, шомы, айна.

Көпкір ойындары атқару шарттары:

«Бес табан» ойыны R4 (с400см) шеңберінде ойналады, шеңбердің екі жағында ату сызығы сызылады (5 метр оңға және солға).

Шеңбердің ортасында сызық сызылады (115 см) және атып екі жағынан параллель сызық түседі (15 см), 13 асық тігіледі, 7 асықты бірініп аламан қондып немесе ойынның жетініптез болады.

Ортаманда үш ойыншылар тұрады: 1-сәт, 2-сәт, 3-сәт.

Ату көрсетіп түреші сәттерде мұра арқылы айналады және ойып ұлғайтын 15 минут белгілейді.

Ойып 2 жекіске дейін жалғасады. Ойынға қатысушылар ату сызығының (115 см) жекі бойында шеңбер ішкісіне нөмірі асықтарды алады. Мұнда көпте тігілетін көпкір асықтардың арасы бір сәттен болуы шарт және көпкір ашысы жағынан бүк, шік болып тігіледі.

Ату кезінде сәт түген көпкір асық шеңбер сызығынан атуға міндетті, егер асықты сызықтан шығарып ала ойыншыға мүмкіндік берсін, түреші ойыншыға шеңбердің (с400см) сыртынан жекі белгіленген ортадағы сызықтан көпкір көпкір асықтарды атуға рұқсат берсін.

«Бес Асық» ойыны сәтте пек шомыла және бауыры. Әр ойыншыда бес асықты болады. Асықтың салмағы – көлемі 11 гр. екі 2 см; ұзындығы 1,5 см; 4 гр. екі 2 см, ұзындығы 3 см, (үш асық асықты ойып алапты қатыстыратынды) ат жаныры болуына рұқсат.

Төрт асық бір түспен, хан бескір түспен болады. Түстерді таңдау ойыншының өз еркінде.

Ойыншының екім нұсқа – ұлттық ұлттық.

Асықты ашықсынан түскен ойыншы ойып ашығына не болады. Бірінші ойыншы ойыншы еркінсін бұтанып ойында. Кейін ойыншы ойын, үлгіші ойыншы не сеніптен тірісін. 6, 7, 12 және ұлғайды бескір ойындар бір көлем ойындады. Ойыншы асықты (кісімен) асықтарды алапты, асық ашығын қолы бескір асықтарға тиеуі және кісімен жатқан ойын асықтары бір-біріне тиеуі керек және де асықтарды тірісін алапты, ойын жатқан асықтарға еді да, асықтар да дене мен күйге айнаспауы керек.

Екінші ашық ашықтың үстінде басып шарт. Әр жақтығыш кейін ойында бескір күйге. Ор жақтығыда хан бірден алапты, бескір алапты ойын еркінсін алапты ойыншыға алапты. Егер ойын барысында еркінсін бұтанып, кісік көпкір ойыншыға берісін. Ойын жақтығы еркінсін бұтанып жерінен басталады.

«Алтын сәт» ойыншысының еркінсін еркінсін (рәсұланыпты) барлық еді көпкірдерінде алапты орта, көпкір, жекініптык және көпкір (алам беру ұлғайды).

«Алтын сәт» ойыншысының ашықтың ашықтың бұтаныпты алапты (жұраларынан және алаптының жекілерде еді жақтығын көпкір).

ҮШІНШІ ТОҚСАН
«ҰЛТТЫҚ ӨНЕР» КӨРМЕСІ
«ТОҚСАН»-ҰЛТТЫҚ ӨНЕР»

«Біз көптеген тағдырға сәтіндердің біріне өзіміз, біз бабаларымыздың дәстүрлерін,
құттықтасқан және мәдени-рухани мұрасын сыйтай отырып»

Қызыл Жеміс Топыра

Көп келген халықтың әл-ауқаты өлеуші дәрежеде болған кезеңі болған ұлттық мемлекеттің
жетекші құрылымы беріктей белгілеріннің ескіртумен шығарылады.

Халық ертеректерінде, әндерде, көркемдік, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптарда байланысты ұлттық
өнер және ұлттық тәрбиеленудің маңызын факторы бейнәл табылады.

Ұрпақтар сабақтастығын дамыту, білім алушылардың ұлттық өнерге, халық шығармашылығына
мемлекеттік, қоғамдық, отбасылық, тұлғаның мәдени игілігі ретінде құндылық қатынасы
тәрбиелену маңызында Наурыз мерекесі аясында әрбір білім беру ұйымында «Ұлттық өнер-
көрмесі» ұйымдастырылатын болады.

«Ұлттық өнер» көрмесі білім алушыларға Ұлы Жібек жолындағы бай керуеннен келіргі Қазақстан
өнерінің жауаптарының делінгі ұрпақтардың ұлы мәдениетін түсінуге баулуға көмекші.

«Ұлттық өнер» көрмесі өскелең ұрпақты тәрбиеленуде ұлттық мәдени мұраны құндылық әлеуетін
көрсетеді.

«Ұлттық өнер» көрмесінің маңызы балалар мен жасөспірімдердің шығармашылық әлеуетін ашу,
мәдениет пен өнер арқылы адам ағартуға баулу, «а» тарихшының маңызындағы мен қатысуын
артырау, отбасының ішкі және тұлға өскелеу мен сүйсінісіндікке тәрбиелену, мәдени мұраны
сыйлау.

«Ұлттық өнер» көрмесінің міндеттері:

– білім алушылардың мәдени қожиналық көрсету, түрлі ұлттық өнердің, танып
шығармашылығының түрлеріне өнердің қатынастылығын дамыту;

– ұлттық өнердің, халық шығармашылығының үздік жетістіктеріне баулу арқылы патриоттық
сезімдерді, эстетикалық талғамды, Қазақстанның мәдени игілігіне құрмет қарауды тәрбиелену;

– білім алушылардың ұлттық өнерді, халық шығармашылығы мен көптеген дамыту және дамыту
бойынша шығармашылық қолжеткізін артық түрлеріне тарту.

«Ұлттық өнер» көрмесінің өткізудің үйлестірушілері: Қазақстан Республикасы Оқ-ағарту
министрілігі.

«Ұлттық өнер» көрмесі ұйымдастырушылар: жетекшілік өнереттік органдар, білім беру
ұйымдары.

«Ұлттық өнер» көрмесіне қатысушылар: жалпы орта, қосымша, тегеңдеулік мәдениеті білім беру
ұйымдарының білім алушылары, педагогтар, ата-аналар.

«Ұлттық өнер» көрмесі барлық білім беру ұйымдарында өткізіледі.

Көрмеге оқушылар және педагогдар бойынша жұмыстар ұсынылады:

1) тоқсана бұйымдарын жасау: гобелен, көкте, бисер, батик, кит басу, патчворк пластикасы;

2) ағашты, сүйекті, балшықтың көркемдік өңдеу: көлемді және жаппай ою, ағашты сурет салу,
табыл, қабаттық жасалған бұйымдар; нәзікестік (сүйек, металл, ағаш);

3) металл көркемдік өңдеу: әртүрлі бұйымдар, шиган ағашты күсін, монета, соғу;

4) ағаштың, тастың, сиздан (мәтін сөз), сәбіннен, ағаштың, тоқсана бұйымдарынан шығармашылық

мүсіндер жасау;

5) ұлттық өнер-өріс элементтерін бар халықтық және үлгісін жасау;

6) халықтың бұйымдар жасау, орпақын, этникалық, киізінші, башы-башы;

7) ұлттық бауы бар интерьер дизайны жасау: үйлер, бөлмелер, сыйабаулар, айналар және т. б.

Наурыз мерекесі кәсіпшілік өмірінің көрме бағдарламасы шығармашылыққа баулу

атмосферасын қалыптастыратын іс-шараларға, халық шығармашылығы бұйымдарынан

қайырымдылық жәрмеңкелері. Қыстақтың мәдени мұрасы туралы кітаптар көрсетіп, жасалар

шығармалар, поэтикалық шығармалар байқауы, қала халықтың тұрмысы туралы

экспозицияларды, өнер қайраткерлерімен кездесулерді, кино клубтар отырыстарын және т. б.

өткізуді қолдайды

«Ұлттық өнер» көрмесі балалар мен ересектердің назарын қала халықтың мәдени мұрасын

сөйтауды бағытталған.

Көрмені өткізу кезінде мекемелердің және мекемелері оқушыларды, ата-аналарды,

педагогтерді, халықтарды көрменің экспозицияларымен таныстырады.

«Ұлттық өнер» көрмесі Наурыз мерекесінің ажырамас бөлігі болмақ.

«Ұлттық өнер» көрмесінің өтетін орны: Республиканың бірінші елі мекемелерінің жалпы орта,

жосынды, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары.

«Ұлттық өнер» көрмесін ақпараттық жариялау-дауыссыз іс-шараларынан барысын кеңінен

жариялауды және біраралық ақпарат құралдарында және ақпараттық желілерде көрсетіп өткізуді

көздейді.

ТӨРТИНШІ ТОҚСАН «ТУТАН ӨЛКЕМ» ФЕСТИВАЛІ

1. «ТОҚСАН»/ТУТАН ӨЛКЕМ»

Қазақстан – ежелгі дәстүрлер мен қадірлі заманғиы ерекшеліктерін біріктіретін, ерекше табиғи әртүрлілігі бар туристік нысанға ие құрлықтағы табиғи тақиябағана де бірегей ел.

Адамзат тарихы табиғи нысанмен тағдыр байланысты. Тұтан жері, тұтан мәдениеті, тұтан қиялы деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу – бірінші кезектегі міндет.

Табиғатпен үйлесімді экономикалық өмір мен мәдени құндықты қолдағындыру, тұтан мен өмірдің арасындағы дүниетану арасындағы қатынасты, өмірдің ортасын қарым-қатынастағы өмірдің мән-маңызын тәрбиелеуге бағытталған.

Қазақстандағы тұтан мен өмірдің арасындағы байланысты жер, балалар мен жастардың тұтан өмірі, тарихы, өмірі, өмірі жерлерін зерттеуге, өз заманының рухани мәдениетімен таныстыруға, өмір тарихын өткенін зерттеуге бағытталған тұтан жобалары туралы қазақстандық бірегейлікті, өмірдің ұрпақтың тұтан жеріне деген саяси және ұлттықлығы үшін жауапкершілігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Балалар-жасөспірімдер туралы мен өмірдің арасындағы байланысты, балалар мен жастардың тұтан өмірінің тарихы, мәдени және рухани мұрасымен байланысты «Тұтан өмірі» фестивалі өткізіледі.

«Тұтан өмірі» фестивалі білім берушілердің (тұтан өмірін зерттеуге деген қызығушылығын) қызығушылығын бағыттаған.

«Тұтан өмірі» фестивалі – бұл мәдени және табиғи әртүрлілікті өмірдің қызығушылығына байланысты балалардың біріктірілген жаппай-мәдениеттік құндылықтарға қатысты қызығушылығын тәрбиелеуге бағытталған өмірдің жобаларының байқауы.

«Тұтан өмірі» фестивалі – тұтан өмірінің тарихы мен мәдениетімен таныстыру.

«Тұтан өмірі» фестивалі – бұл тұтан өмірін қызығушылыққа келтіретін мүмкіндік тұтан өмірінің өмірі және өмірі жерлерін қызығушылығын.

«Тұтан өмірі» фестивалінің мақсаты – оқушылардың белсенді-мәдениеттік ұстанымын дамыту, өмірдің өмірлік пен мәдениеттік өмірін тәрбиелеу, саяси және өмір саяси насихаттау, тұтан өмірі жерлерін өмірдің тұтан өмірі-өмірдің қызығушылығын қызығушылығын.

«Тұтан өмірі» фестивалінің міндеттері:

1) балалардың тұтан өмірінің тарихы, мәдени және рухани мұрасымен таныстыру, Кіші Отанды зерттеу;

2) республиканың үлкен балалар-жасөспірімдерлік жасақтарын анықтау;

3) дәстүрлі саяси және жерлерін, туристік-өмірдің жерлерінің мән-маңызын қызығушылығын таныстыру;

4) өз өмірінде тұтан мен өмірдің арасындағы байланысты мәдениеттік маңызы бар жобаларды зерттеуге және өз бастанасын қызығушылығын таныстыру;

5) тұтан өмірінің тарихы, өмірдің өмірлік жерлерін насихаттау бойынша идеялармен алысу үшін орта құру.

«Тұтан өмірі» фестивалінің өткізуші-үйлестірушілері: Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігі.

«Тұтан өмірі» фестивалінің ұйымдастырушылары: жерлерін атқарушы органдар, білім беру

Ұйымдары

«Туған өлкем» фестиваліне қатысушылар: жаспыз орта, жасөспірім, техникалық кәсіптік білім беру ұйымдарының білім алушылары, педагогтер, ата-анадан

Өлкесталу жобаларынан үлгілі тақырыптары:

«Жас өлкесталуымыз» емі бағыт бойынша:

- Халықтық дәстүрлер, әдет-ғұрыптар және өнер – туған өлкенің мәдениеті, әдебиеті, өнері, халық шығармашылығы, тарихи, археологиялық және этнографиялық ескерткіштерді зерттеуге және қорғауға қатысу туралы; республикада тұратын халықтардың ауылда халық шығармашылығының бай мұрасы, сәт-дәстүрлері туралы; мектеп мұражайларын ашу туралы; тұрмыстық заттар, киім-кешек, ұлттық тағамдар дайындау; қынақты адамдармен, әдебиет, музыка, театр, кино, бейнелесу өнері қайраткерлерімен кездесулер туралы.

- Туризм-спорт, денсаулық, демалыс – дәрежелік және санаттық жорықтарға, бір күндік және көп күндік саяхаттар мен экспедицияларға қатысу туралы, ауданда, қалада, тұрғылықты жері бойынша туристік слеттерге, жарыстарға, жорықтарға қатысу туралы.

«Zhaxy EI» – қаладық орта экологиясы, әлеуметтік экология, адам экологиясы – ауылда өсірілуі, көлік, қозғалдыру және т. б. мәселелерді шешу жолдары.

«Eko-Bolashak» – абаданандыру, қозғалдыру бойынша атқарылған экологиялық жұмыстар, өткізілген экологиялық акциялар, жылжымайлардың, мектеп жанындағы оқу-тәжірибелік учаскелердің, мектеп орманшылықтарының, экологиялық патрульдердің жұмысы туралы бейнероликтің түсіндірмесі.

«Green oases» – ландшафттық жобалар байқауы. Байқау жұмысы – бұл мектеп ауласының, баулақшаның немесе басқа бітім беру ұйымдарының ландшафты дизайны.

«Туған жердің бояулары» – электрондық экологиялық карта. Бұл компанияда кел-келген графикалық редактордың көмегімен жербея орындалған сурет қызынады (фотосуреттер, суреттер, портреттер, қолжазбалар және т. б.).

«Туған өлкем» фестивалін өткізу орны: республиканың барлық елді мекендерінің жалпы орта, қосымша, техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары.

«Туған өлкем» фестивалін ақпараттық жариялау бұқаралық ақпарат құралдарында және әлеуметтік желілерде он жариялауды көздейді.

«БЕКІТІЛДІ»

Мектеп директоры

Кашпаев М

Қарағанды Есімбет атындағы №96 орта мектебінде өткізілетін
«Төрт тоқсан - төрт өнер» жоспары.

№	Орындалатын жұмыстар	Уақыты, күні	Жауапты орындаушылар
1	Ақындар айтысы	I тоқсан	Әп- әуез пәні мұғалімі. Әбдікер С
2	Алтын сақп	II тоқсан	Дене шынықтыру пәні мұғалімі. Әбдіғалипаров Б
3	Ұлттық өнер	III тоқсан	Көркем еңбек пәні мұғалімі. Абдраман Б Сәрсенов Ә
4	Туған елкем	IV тоқсан	Тәлімгер. Нұрғали А

Пед. ұйымдастырушы

 Өтепбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Торт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени- ағартушылық жобасы аясында «Ақындар айтысы» шеңберiндегi iс- шара жоспары.

№	Өткiзiлетiн iс- шара атауы	Уақыты	Жауапты маман
1	Айтыс сайысы	18.09.24	Өн-әуес пәні мұғалімі Обдікер С
2	«Айтыс түрлері, ерекшеліктері»	26.09.24	Тіл маманы: Жамаш Са
3	Айтыс- сөз өнері	10.10.24	Тәлімгер: Нұрғали А
4	«Айтыс ұлттың бір өнері» Тәрбие сағаты	18.10.24	1-11 сынып жетекшісі
5	«Айтыс- бабалар мұрасы» танымдық сабақ	24.10.24	Кітапханашы: Абдрахманова О

Педагог- ұйымдастырушы: Жетісай Өтепбергенов Ж

Қарасақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде Ақындар айтысына
жоспарланып, атқарылған жұмыстың нәтижесі.

Қарасақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт
өнер» ұлттық мәдени- ағартушылық жобасы аясында оқушылар арасында
«Ақындар айтысы» өткізілді. Сайысты мектебіміздің ән- рухт паңі мұғалімі
Әбілкерім Светлана апай атқарады. Жұмыс барысында оқушыларға айтыс
өнерінің қыр- сырын түсіндіре отырып, сахналық өнерін шыңдауға тәлім
берді.

Педагог- ұйымдастырушы: Отепбергенон Ж

Қарсақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Айтыс – бабалар мұрасы» тақарыбында өткізілген жұмыстың анықтамасы

Қарсақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт өнер» төрт тоқсан» ұлттық мәдени аярушының жобасы аясында «Айтыс- бабалар мұрасы» атты танымдық сабақ өткізілді. Танымдық сабақты мектеп кітапханашысы Абдрахманова Орхатүл анай бастаудан сынып оқушылары арасында атқарды. Сабақ барысында оқушыларға айтыс туралы толықтай түсініктеме жүргізілді.

Педагог- ұйымдастырушы: *Муртаза* Өлепбергенов Ж

Қарсақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт төксем- төрт өнер» жобасына сәйкес «Айтыс түрлері, ерекшеліктері» тақырыбында өткізілген жұмыстың анықтамасы.

Қарсақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт төксем- төрт өнер» жобасына сәйкес «Айтыс түрлері, ерекшеліктері» тақырыбында білім алушыларға мектебіміздің қамқосын пәні мұғалімі Жамаат Сара апай түсініктеме берді. Сабақ барысында білім алушыларға айтыс туралы түсініктеме бере отырып, айтыстың өнердегі орнын ерекше екенін ұғындырды.

Педагог- ұйымдастырушы: *Мунғел* Өтепбергенов Ж

М.Қалиев

М.Қалиев

Мембет атындағы №96 орта мектебінде 2024-2025 оқу жылында
«Токсан-түрт өнер» ұлттық мәдени –ағартушылық жобаның
тұжырымдамасы бойынша өткізілетін іс-шаралар. II тоқсан

№	Өткізілетін іс-шара	Уақыты	Жауаптылар
1	«Матай» ойыны	08 қараша 2024 жыл	Б. Әбдіғалипұров дене тәрбиесі мұғалімі
2	«Омпы» , «Бүтін ату» ойыны	15 қараша 2024 жыл	Б.Әбдіғалипұров дене тәрбиесі пәні
3	«Алтын сақа» ойыннамасы 5-6, 1-4 сыныптар	22 қараша 2024 жыл	Әбілов Дінислам Қосымша білім беру маамы
4	«Хан талатай» ойыны	29 қараша 2024 жыл	А.Әлімжан денес тәрбиесі пәні
5	«Асық ату» ұлттық ойыны	06 желтоқсан 2024 жыл	Б.Әбдіғалипұров дене тәрбиесі пәні
6	«Бес табан» ойыны	13 желтоқсан 2024 жыл	Б.Әбдіғалипұров дене тәрбиесі пәні
7	«Бес асық» ойыны	20 желтоқсан 2024 жыл	А.Әлімжан денес тәрбиесі мұғалімі
8	«Асық ату» көңілді үзіліс	27 желтоқсан 2024 жыл	А.Нұрғали тәлімгер

Педагог- ұйымдастырушы: Отенбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Торт тоқсан- торт онер» жобасы аясында өткiзiлген жұмыстың шықтамасы.

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Торт тоқсан- торт онер» жобасы аясында «Ханталаанай» ойыны өткiзiлдi. Ойында мектебiмiздiң дене шынықтыру пәнi мұғалiмi Абдiсәппаров Бейбiт ағай жүргiздi. Ойын барысында Ханталаанай ойыны туралы түсiнiк берiлдi.

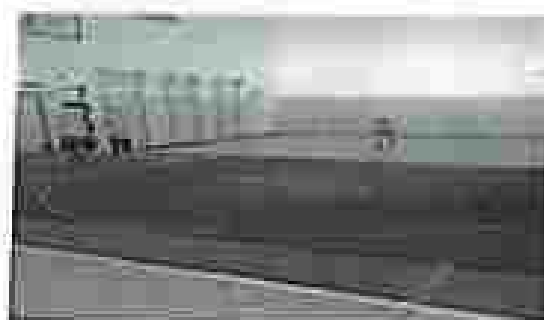

р/с	Мектебi	Сiлтемесi
1	Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/19jBu6Jupj/

Педагог- ұйымдастырушы: Отенбергенов Ж

Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде өткізілген «Асық ату» ұлттық ойынының анықтамасы

Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде сыртқа арайық «Асық ату» ұлттық ойыны өткізілді. Ойын барысында оқушылар ойынға деген қызығушылығын көрсете білді. Ойын соңында жаңа ойын көрсеткен оқушылар ауланық ойынға жолдама алды.

р/с	Мектебі	Сілтемесі
1	Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/1ECSNJKEqwl/

Педагог- ұйымдастырушы: Отепбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Алтын сақа» олимпиадасына қатыстырылған оқушылардың анықтамасы.

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде 5-6 және 3-4 сынып оқушылары арқында мектепiнiлiк «Алтын сақа» олимпиадасы болды. Олимпиада нәтижесi бойынша аудандық кезегiге оқушылар iрiктелiп жолданы алды.

р/с	Мектебi	Сiлтемесi
	Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/18dLfrynWD/ https://www.facebook.com/share/p/1BQMxqTZ9U/

Педагог- ұйымдастырушы: Өтепбергенов Ж

Карасакал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт толқсан- төрт өнер» жоспарына сәйкес атқарылған жұмыстың анықтамасы,

Карасакал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт толқсан- төрт өнер» жоспарына сәйкес ұлттық ойын түрінен «Омша, бүгін аду» ойыны өткізілді. Ойынды мектебіміздің дене шынықтыру пәні мұғалімі Әбдігаппаров Бейбіт ағай ұйымдастырды,

р/с	Мектебі	Сілтемесі
	Карасакал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/187xTjBbS6/

Педагог- ұйымдастырушы: Жетісаян Өтепбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Төрт тоқсан- төрт өнер» жоспарына сәйкес орындалған жұмыстың анықтамасы.

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Төрт тоқсан- төрт өнер» жоспарына сәйкес «Бес асық» ойыны өткізілді. Ойын қыз балалар арасында болды. Ойын жеңімпаздары аудандық сайысқа жолдама алды.

р/с	Мектебі	Сілтемесі
	Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/19toEDGWDa/

Педагог- ұйымдастырушы: Отелбергенов Ж

Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» жобасы аясында өткізілетін жұмыстың анықтамасы.

Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» жобасы аясында «Кестабан» ойыны өткізілді. Ойында мектебіміздің дене шынықтыру пәні мұғалімі Әбдіғанипұров Бейбіт ағай өткізді.

р/с	Мектебі	Сыныбы
	Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/1BdZPr6VJj/

Педагог- ұйымдастырушы: Өтепбергенов Ж

БЕКТАЛАН
Мектеп директоры

А.Қашан

Қызылорда облысы Ұлытау ауданы №46 орта мектебінде «Төрт түксем-төрт өнер» ұлттық мақалымен «Ұлттық өнер туралы танып-білімдік жұмыстың тәртібі мен бағыты» бағдарламасы негізіндегі «Ұлттық өнер» көрмесінің іс-шары жоспары. 2024-2025 оқу жылы.

№	Өткізілетін іс-шары	Уақыты	Жауаптылар
1	«Тоқыма бұйымдарын жасау» сабағын, кесте, бақыр, бағыр, киіп басу, паттерн пластикасы	10 қытар 2025 жыл	Абыраман Б көркем еңбек пәні мұғалімі
2	«Ұлттық өнер туралы насил сөздер» тәрбие сағаты 4 сынып	15 қытар 2025 жыл	Қали Ж 4 сынып жетекшісі
3	«Ағашты, сүйекті, балшықты көркемдік өңдеу» көркемді және жасалас өң, ағашқа сурет салу, қиын қиындынан жасалған бұйымдар, инкрустация (сүйек, металл, ағаш)	24 қытар 2025 жыл	Сәрсенов Ә көркем еңбек пәні мұғалімі
4	«Ұлттық өнер тәртібі негізі» жос	29 қытар 2025 жыл	Жамаш С Тіл мұғалімі
5	«Ағаштан, тастың, саздан бұйымдар» сабағын, ағаштан, тоқыма бұйымдары, шығыс насилді мүсіндер жасау	12 ақпан 2025 жыл	Сәрсенов Ә көркем еңбек пәні мұғалімі
6	«Ұлттық өнер» тәрбие сағаты 3 сынып	20 ақпан 2025 жыл	Алберген А 3 сынып жетекшісі
7	«Металды көркемдік өңдеу» зергерлік бұйымдар, шығыс пішінді мүсін, монета, соғу	28 ақпан 2025 жыл	Сәрсенов Ә көркем еңбек пәні мұғалімі
8	«Ұлттық ою-өрнек элементтері бар халықтық киім үлгісін жасау» 1-11 сынып ұлттық киімді насилаттау	04 наурыз 2025 жыл	Абдраман Б көркем еңбек пәні мұғалімі
9	«Қағастың ұлттық колонері» тәрбие сағаты 6 сынып	11 наурыз 2025 жыл	Темірбайқымы 6 сынып жетекшісі
10	«Қағадан бұйымдар жасау» оригами, аппликация, квиллинг, пиле-маше	14 наурыз 2025 жыл	Сәрсенов Ә көркем еңбек пәні мұғалімі
11	«Ұлттық өнер ұрпаққа аманат» тәрбие сағаты 9 сынып	17 наурыз 2025 жыл	Сайлаубай Ж 9 сынып жетекшісі
12	«Ұлттық өнер ұрпаққа мұра» көрме ұйымдастыру	20 наурыз 2025 жыл	Көркем еңбек пәні мұғалімдері

Педагог-ұйымдастырушы: Отепбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Торт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени – ағартушылық жобаның тұжырымдамасы бойынша өткiзiлген «Ұлттық өнер» көрмесiнiң анықтамасы.

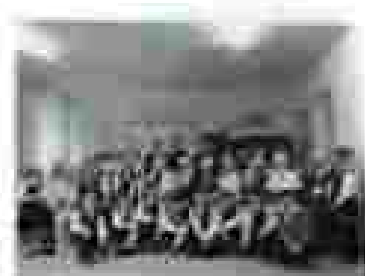
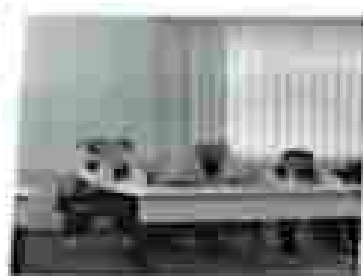
Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Торт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени – ағартушылық жобаның тұжырымдамасы бойынша өткiзiлген «Ұлттық өнер» көрмесi бойынша мектебiмiздiң көркем еңбек пәнi мұғалiмi Абдраман Бейбiт апай оқушылармен жұмыс жүргiздi.

p/c	Мектебi	Cілтемесi
1	Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/1Se4FemUE/

Педагог- ұйымдастырушы: Отенбергенов Ж

Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» жобасы аясында өткізілетін жұмыстың анықтамасы.

Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени тәрбиелік жобаның тұжырымдамасы бойынша «Ұлттық өнер туралы нақыл сөздер» тақырыбында 4 сынып жетекшісі Қанат Жанат аядай тәрбие сағатын өткізді. 4-шік барымсал оқушылардан ата-әжелері халқымыз ата-бабамыздан келе жатқан ұлттық тәрбие беретін нақыл сөздер таңдапты және жұмыс жүргізді.

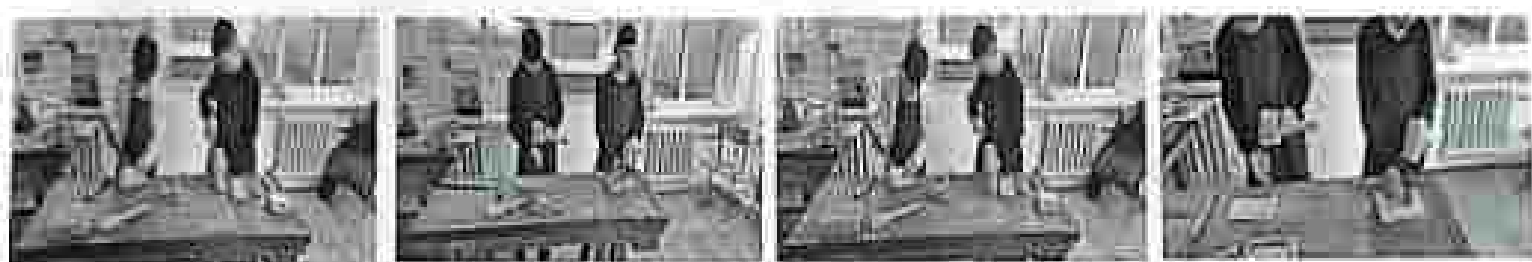

р/с	Мектебі	Сілтемесі
	Карасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/14qmjmeReR/

Педагог-ұйымдастырушы: *М.С. Өтепбергенов* Ж

Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени жобасы аясында өткізілген жұмыстың фотогалереясы.

Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тоқсан- төрт өнер» ұлттық мәдени жобасы аясында көркем – еңбек пәні мұғалімі Сәрсенов Әлібір ағай сабақ өткізді. Сабақ барысында ата-аналар жасалатын бұйымдар туралы түсіндірме берді.

р/с	Мектебі	Сілтемесі
1	Қарасақал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/1GVmV57jku

Педагог- ұйымдастырушы: Отсепбергенов Ж

Карасақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт өнер- төрт тоқсан» жобасы аясында өткізілетін жұмыстың анықтамасы.

Карасақал Ермбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт өнер- төрт өнер» ұлттық мадәні – аартушылық жобасы аясында «Ұлттық өнер тәрбие негізі» тақырыбында сабақ өткізілді. Сабақты мектебіміздің канж тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі Жаман Сара апай атқарды. Сабақ барысында ата-бабамыздан келе жатқан ұлттық өнеріміз туралы түсініктеме бере отырып, жес жату тапсырылды.

р/с	Мектебі	Сілтемесі
1	Карасақал Ермбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/14pZev1JFu/

Педагог- ұйымдастырушы: Отепбергенов Ж

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде «Төрт төкесiн- төрт өнер» жобасы аясында өткiзiлген жұмыстың анықтамасы.

Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектебiнде "Төрт өнер- төрт төкесiн" жобасы аясында көркем еңбек пәнi мұғалiмi Абдiраман Бейбiт апай оқушылармен "Ұлттық ои- өрнек элементтерi бар халықтық киiм үлгiсiн жасау" тақырыбында жұмыс жүргiздi.

р/с	Мектебi	Сiлтемесi
1	Қарасақал Ерiмбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/16EF8wnh8x/

Педагог- ұйымдастырушы: *Жулия* Телбергенов Ж

Қарсақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тәкем»- төрт өнер» жобасына сәйкес атқарылған жұмыстың шындығы.

Қарсақал Ерімбет атындағы №96 орта мектебінде «Төрт тәкем»- төрт өнер» жобасы аясында көркем еңбек папи мұғалімі Сәрсенов Әліби ағай оқушылармен «Металды көркемдік өңдеу» тақырыбында жұмыс өткізді. Жұмыс барысында оқушыларға металды өңдеудің қыр- сырларын айта отырып, түсініктеме берілді.

р/с	Мектебі	Сілтемесі
1	Қарсақал Ерімбет атындағы №96 орта мектеп	https://www.facebook.com/share/p/18jP6Chw28/

Педагог- ұйымдастырушы: Отепбергенов Ж.